

Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság
ajánlatkérő részére

Tárgy: előzetes vitarendezési kérelem a fenti ajánlatkérő „**Őrzési és recepciós szolgáltatások ellátása**” (EKR001705362024) elnevezésű nyílt eljárása vonatkozásában

Tisztelt Ajánlatkérő!

Az **O.M.T. CONTROLL Hungária Zrt.**, érdekelt gazdasági szereplő, mint *Kérelmező* a Kbt. 80. §-a alapján az Ajánlatkérő **tárgyi** eljárásában az alábbi

előzetes vitarendezési kérelmet

terjeszti elő.

1. A kérelmező neve, székhelye:

O.M.T. CONTROLL Hungária Zártkörűen Működő Részvénytársaság

székhely: 1022 Budapest, Tövis u 32/C

képv: Muharos Annamária vezérigazgató

Cgj: Cg.01-10-049198

2. A közbeszerzés rövid meghatározása:

Felhívás II.1.4. és II.2.4. pontjai szerint:

„Őrzési és egyéb vagyonvédelmi feladatok ellátása és recepciós szolgáltatások nyújtása a KEF mindenkori üzemeltetési és/vagy ellátási körébe tartozó ingatlanokban.”

„Teljes mennyiség vagy érték:

Élőerős személy- és vagyonvédelmi szolgáltatások végzése (személyvédelem, objektumvédelem, rendezvénybiztosítás) és recepciós szolgáltatás nyújtása az Ajánlatkérő mindenkori üzemeltetési és/vagy ellátási körébe tartozó, 2024. december 09-i állapot szerint 224 db budapesti és 449 db Budapesten kívüli ingatlanokban, külső helyszínen.

Portaszolgálati őrhelyek száma: 242

járőrszolgálati őrhelyek száma: 733.

Az Ajánlatkérő által üzemeltetett ingatlanok köre a szerződés időtartama alatt új épületek bevonása/meglévő épületek üzemeltetési körből történő kikerülése folytán változhat, az őrzési, a recepciós és az egyéb kapcsolódó feladatok mennyisége a szerződés időtartama alatt + 30 %-kal.

Őrzési feladatok ellátása és recepciós szolgáltatás mennyisége (prognosztizált adatok 2024. év adatai alapján).

I. Recepciós szolgáltatás nyújtása:

- recepciós feladatok ellátása munkanapokon min. 4, max. 16 órás szolgálatban: 176 fő, 441308 óra/év

- recepciós feladatok ellátása munkanapokon min. 4, max. 16 órás szolgálatban, angol nyelvismerettel: 9 fő, 22104 óra/év

II. Őrzési (személy és vagyonvédelmi feladatok) ellátása: II. Őrzési (személy és vagyonvédelmi feladatok) ellátása:

vagyonőr járőr általános feladatok folyamatos ellátása 24 órás szolgálatban 333 fő, 2913989 óra/év

vagyonőr járőr általános feladatok folyamatos ellátása 24 órás szolgálatban (amennyiben garázsszolgálati feladatok is ellátásra kerülnek) 1 fő, 5070 óra/év

vagyonőr járőr általános feladatok folyamatos ellátása 24 órás szolgálatban (amennyiben parkoló őri feladatok is ellátásra kerülnek) 4 fő, 37706 óra/év

vagyonőr járőr általános feladatok ellátása munkanapokon min. 4, max. 23 órás szolgálatban 388 fő, 1169295 óra/év

vagyonőr járőr angol nyelvű feladatok folyamatos ellátása 24 órás szolgálatban 9 fő, 82810 óra/év

vagyonőr járőr angol nyelvű feladatok ellátása munkanapokon min. 4, max. 23 órás szolgálatban 5 fő, 16269 óra/év

vagyonőr járőr röntgenberendezés üzemeltetésének ismeretével feladatok folyamatos ellátása 24 órás szolgálatban 3 fő, 26640 óra/év

vagyonőr járőr röntgenberendezés üzemeltetésének ismeretével feladatok ellátása munkanapokon min. 4, max. 23 órás szolgálatban:

2 fő, 4032 óra/év

vagyonőr járőr (eseti fegyver nélküli min. 4 óra) feladatok ellátása, legfeljebb 10 000 fős látogatói létszámú rendezvények biztosítási feladatainak ellátása

100 fő, 210000 óra/év

vagyonőr járőr (eseti fegyveres min. 4 óra) feladatok ellátása 3 fő, 340 óra/év

„stúdió járőr” (min. 4 óra) feladatok ellátása 26 fő, 78840 óra/év

„kutyás járőr” (min. 4 óra) feladatok ellátása 14 fő, 42352 óra/év

„fegyveres járőr” (min. 4 óra) feladatok ellátása 61 fő, 553854 óra/év

„kutyás és fegyveres járőr” (min. 4 óra) feladatok ellátása 1 fő, 8760 „épületfelügyeleti

járőr” (min. 4 óra) feladatok ellátása 84 fő, 254952 óra/év

„azonnali járőr” (min. 4 óra) feladatok ellátása 1-5 fő, 500 óra/év

Diszpécser (folyamatos 24 óra) feladatok ellátása 7 fő, 62009 óra/év

„Zárt kulcsdoboz őrzése” feladatok ellátása havi átalánydíj feladat ellátás 20 épület, mindösszesen 240 hónap

Készenléti, ügyeleti szolgálat 100 alkalom/év

Távfelügyeleti és/vagy kivonuló járőr szolgálat: távfelügyeleti riasztóközpont, diszpécser és vonuló járőrszolgálat folyamatos 24 órában távfelügyeleti szolgáltatás havi átalánydíja 11 épület, mindösszesen 132 hónap

Távfelügyeleti és/vagy kivonuló járőr szolgálat: távfelügyeleti riasztóközpont, diszpécser és vonuló járőrszolgálat folyamatos 24 órában kivonuló járőr szolgáltatás díja 2600 alkalom/év

„Zárt kulcsdoboz őrzése” feladatok ellátása szállítási idő 10080 óra/év

„tűzvédelmi járőr” (min. 4 óra) feladatok ellátása 3 fő, 26183 óra/év

Távfelügyeleti és/vagy kivonuló járőr szolgálat: távfelügyeleti riasztóközpont, diszpécser és vonuló járőrszolgálat folyamatos 24 órában kivonuló járőr 1 órát meghaladó helyszínbiztosításának díja 2000 óra/év

Nemzetbiztonsági ellenőrzéssel rendelkező személy- és vagyonőri állomány folyamatos 24 órában 10 fő 87600 óra/év

Ajánlatkérő üzemeltetési és/vagy ellátási körébe tartozó ingatlanok esetében új épületek bevonásával, illetve a meglévő épületek kikerülésével a keretszerződés tárgya szerinti szolgáltatás teljesítéséhez szükséges létszám is változhat.

A szolgáltatás teljesítése egy meghatározott szakmához (képzettséghez) van kötve.

A vonatkozó törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezésre történő hivatkozás:

- 1. 2005 évi CXXXIII. törvény a személy- és vagyónvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól*
- 2. 68/2012. (XII.14.) BM rendelet a rendészeti feladatokat ellátó személyek, a segédfelügyelők, valamint a személy és vagyónörök képzéséről és vizsgáztatásáról*
- 3. 1995. évi CXXV. törvény a nemzetbiztonsági szolgálatokról*
- 4. 2016. évi XXX. törvény a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről*
- 5. 2004. évi XXIV. törvény a lőfegyverekről és lőszerkekről*
- 6. 2/2022. (IV.29.) OAH rendelet az ionizáló sugárzás elleni védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről*
- 7. 253/2004. (VIII.31.) Korm. rendelet a fegyverekről és lőszerkekről*
- 8. 49/2004. (VIII.31.) BM rendelet a lőterekről, a lőfegyverek, lőszerke hatósági tárolásáról, a fegyvertartáshoz szükséges elméleti és jártassági követelményekről*
- 9. 11/2011. (XII.16.) NMHH rendelet a nem polgári célú frekvenciagazdálkodás egyes hatósági eljárásairól*

Az őrzés-védelmi feladatot ellátó személyzet részére meghatározott nemzetbiztonsági vizsgálat meglétét az adott épület jellege, az ott kezelt szenzitív információk/iratok, valamint az adott szervezet feladatspecifikációja határozza meg, ezért a feladat ellátásához az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) való szerepelés szükséges.

A keretszerződés keretösszege nettó 88 000 000 000,- Ft.

Ajánlatkérő a keretösszeg 75 százalékára vállal lehívási kötelezettséget.

3. **Kérelem indoka:** a Kbt. 80. § (1) b) pontja alapján az ajánlattételi határidő lejártát megelőző tizedik napig bármely érdekelt gazdasági szereplő előzetes vitarendezési eljárást kezdeményezhet, ha álláspontja szerint egészben vagy részben jogsértő az eljárást megindító felhívás, a felhívással együtt elérhető közbeszerzési dokumentumok vagy azok módosítása.

Ajánlatkérő 2024. december 17-én adta fel az eljárást megindító hirdetményét, amely 2024. december 20. napján került közzétételre. Az Ajánlati felhívás IV.2.2.2) pontja szerint az ajánlatok benyújtásának határideje 2025. január 22. napja.

4. **A Közbeszerzési dokumentumok jogsértőnek tartott része:**

1. Felhívás II. 2. 4. pont szerinti alábbi követelmény:

„Az őrzés-védelmi feladatot ellátó személyzet részére meghatározott nemzetbiztonsági vizsgálat meglétét az adott épület jellege, az ott kezelt szenzitív információk/iratok, valamint az adott szervezet feladatspecifikációja határozza meg, ezért a feladat ellátásához az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) való szerepelés szükséges.”

Felhívás III.4.1. pont SZ1) alpont szerinti minimumkövetelmény:

„Sz1) A Kbt. 65. § (1) bekezdés c) pontja alapján Ajánlattevő alkalmatlan, amennyiben a gazdasági szereplő nem szerepel az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken).

Igazolás: Kbt. 67. § (4) bekezdése alapján, részletesen a KD-ban.

Az ajánlattevőnek az ajánlatában a szakmai tevékenység végzésére való alkalmasság előzetes igazolására a Kbt. 67. § (1) bekezdése szerinti egyszerű nyilatkozatot köteles benyújtani, mely szerint az alkalmassági követelmény teljesül. Ajánlatkérő Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívására a Kbt. 65. § (1) bekezdés c) pontja szerinti alkalmassági feltétel igazolásához az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) való szereplés igazolását írja elő. Ajánlatkérő felhívja ajánlattevők figyelmét a Kbt. 65. § (6)-(7) és (9) bekezdésében foglaltakra.

Ajánlatkérő külön felhívja a figyelmet a Kbt. 65. § (9) bekezdésében foglaltakra, mely szerint a Kbt. 65.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti követelmény igazolására akkor vehető igénybe más szervezet kapacitása, ha az adott szervezet valósítja meg azt a feladatot, amelyre vonatkozóan a nyilvántartásban szereplés, szervezeti tagság vagy engedéllyel rendelkezés kötelezettsége fennáll.

A kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezet kötelezettségvállalását tartalmazó szerződéses/előszerződéses okiratnak vagy más formában vállalt kötelezettségvállalásnak ezt (is) alá kell támasztania.”

Ehhez kapcsolódóan a Felhívás II.2.14. pont:

„A felhívás VI.3) További információ pontja (BT-300 mező) folytatása: (...)

4) AK Kbt. 69. § (4)-(6) bek. szerinti felkérésére csatolandó (...)

18. Sz1) Szakmai tevékenység végzésére vonatkozó alkalmasság igazolása (Sz1 alkalmassági követelmény): az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) szereplést igazoló dokumentum egyszerű másolata.”

Továbbá ehhez kapcsolódóan a Közbeszerzési Dokumentáció 7.5. pontja:

„Sz1) Szakmai tevékenység végzésére vonatkozó alkalmasság igazolása (Sz1 alkalmassági követelmény): az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) szereplést igazoló dokumentum egyszerű másolata.”

2. Felhívás III.1.4. pont M2.6) alpont szerinti minimumkövetelmény:

„M2) A 321/2015. (X. 30.) Korm.rendelet 21. § (3) bekezdésének b) pontja alapján alkalmatlan az ajánlattevő a szerződés teljesítésére, amennyiben (...)

M2.6) nem rendelkezik legalább 4 fő szakemberrel, aki rendelkezik a nemzetbiztonsági szolgálatról szóló 1995. évi CXXV. törvény szerinti érvényes nemzetbiztonsági bevizsgálással.

Ugyanazon szakember több alkalmassági feltétel tekintetében is megnevezhető. Ajánlatkérő a kért szakemberek esetében a meghatározott végzettség / képzettség esetében az azzal egyenértékű végzettségű/képzettségű szakembert elfogad. Az M2.1) pont szakemberek kivételével a bemutatott szakemberek az M2.2) -M2.6) alkalmassági minimumkövetelmények közül több minimumkövetelménynek való megfelelés céljából is megjelölhetők.

Az M2.6) alkalmassági követelménynek való megfelelés az illetékes nemzetbiztonsági szolgálat által kiállított nemzetbiztonsági bevizsgálásra vonatkozó szakvélemény(ek) bemutatásával igazolható."

Felhívás II.2.14. pont:

„A felhívás VI.3) További információ pontja (BT-300 mező) folytatása: (...)

4) AK Kbt. 69. § (4)-(6) bek. szerinti felkérésére csatolandó (...)

16. Az érvényes nemzetbiztonsági bevizsgálásokat igazoló dokumentumok (az illetékes nemzetbiztonsági szolgálat által kiállított erre vonatkozó szakvélemény(ek)) az M2.6) alkalmassági követelmény vonatkozásában bemutatott szakemberek tekintetében."

5. A megsértett jogszabályi rendelkezés

1. Kbt. 2. § (1) és (2) (3) (4) bekezdései,
2. Kbt. 50. § (4) bekezdése,
3. Kbt. 65. § (3) bekezdése,
4. 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés b) pontja,
5. a nemzetbiztonsági szolgálatról szóló 1995. évi CXXV. törvény.

6. Javaslat, észrevétel, valamint az álláspontot alátámasztó adatok, tények:

6.1. Az SZ1) pont szerinti szakmai alkalmassági követelmény jogsértő volta

6.1.1. Az Ajánlatkérői követelmények és a Kbt. rendelkezései

A Kbt. 50. § (4) bekezdése szerint „az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be."

A Kbt. 65. § (1) bekezdése szerint „az ajánlatkérő alkalmassági követelményeket határozhat meg az ajánlattételhez megkövetelt

a) gazdasági és pénzügyi helyzetre;

b) műszaki és szakmai alkalmasságra;

c) ha a szerződés teljesítéséhez szükséges, a gazdasági szereplő letelepedése szerinti ország nyilvántartásában való szereplésre, vagy a letelepedés szerinti országban előírt engedéllyel, jogosítvánnyal vagy szervezeti, kamarai tagsággal való rendelkezésre vonatkozó feltételek előírásával."

A Kbt. 65.§ (3) bekezdése pedig előírja, hogy „az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevételével mellett a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat - a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel - legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni."

Az ajánlatkérő az alkalmasság követelményében megfogalmazott elvárásaival azt jelzi az ajánlattevőknek, hogy a beszerzése tárgyára is figyelemmel – többek között - milyen nyilvántartásban való szereplés szükséges elengedhetetlenül a szerződés teljesítéséhez, amely alkalmassá teszi a gazdasági szereplőt a szerződés teljesítésére, azaz milyen feltételek alapján

tekinti gazdasági szereplőket olyanak, hogy teljesíteni tudják az elvárt feladatokat. Ezek az elvárások nem lehetnek korlátlanok, öncélúak, és nem korlátozhatják a versenyt. Emiatt az elvárásoknak minden esetben összhangban kell lenniük az elvégzendő feladatokkal.

A Kbt. 65. §-ának (3) bekezdésében rögzített rendelkezéssel a jogalkotó a törvény alapelveivel összhangban azt kívánta elérni, hogy az adott közbeszerzés elnyeréséért valamennyi potenciális ajánlattevő versenybe szállhasson, és egyetlen olyan alkalmassági feltétel se eredményezhessen alkalmatlanságot, amelynek előírása indokolatlanul szűkítő jellegű, és ezáltal a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéhez képest indokolatlanul korlátozza a versenyt a potenciális ajánlattevők között.

A Döntőbizottság gyakorlata szerint az alkalmassági feltételek szükségességét és arányosságát az adott közbeszerzési eljárásra vonatkozó összes körülmény figyelembevételével lehet megállapítani, különös tekintettel a közbeszerzés értékére, a közbeszerzés tárgyának volumenére, a beszerezni kívánt **szolgáltatások jellemzőire**, mennyiségére, fajtáira.

Ezt az érvelést erősítette meg a Fővárosi Ítéltábla, mikor kimondta, hogy *„az alkalmassági feltételek meghatározását a törvény nem bízta az ajánlatkérő szubjektív megítélésére. A választott feltételrendszernek igazodnia kell Kbt-ben előírt korlátokhoz. A korlátozás célja az esélyegyenlőség alapelvével összhangban, hogy gátolja az ajánlatkérőt abban, hogy a szükséges mértéket meghaladó előírással magát túlbiztosítsa, kizárva ezzel az egyébként teljesítésre képes ajánlattevőket.”* (3.Kf.27.173/2007/15.).

A Döntőbizottság gyakorlata szerint nem elegendő úgy meghatározni az alkalmassági feltételeket, hogy több ajánlattevő is tudjon annak alapján ajánlatot benyújtani, hanem akként kell megállapítani, hogy az a szerződés teljesítésére képes valamennyi ajánlattevő számára biztosítsa az ajánlattétel lehetőségét.

A jogsértő SZ1) alkalmassági előírás tekintetében, és azzal összefüggésben az alábbi rendelkezések kerültek Ajánlatkérő által megfogalmazásra:

1. A Felhívás II. 2. 4. pont szerinti alábbi követelmény:

*„Az őrzés-védelmi feladatot ellátó személyzet részére meghatározott **nemzetbiztonsági vizsgálat meglétét** az adott épület jellege, az ott kezelt szenzitív információk/iratok, valamint az adott szervezet feladatspecifikációja határozza meg, ezért a feladat ellátásához az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) való szerepelés szükséges.”*

2. Felhívás III.4.1. pont SZ1) alpont szerinti minimumkövetelmény:

„Sz1) A Kbt. 65. § (1) bekezdés c) pontja alapján Ajánlattevő alkalmatlan, amennyiben a gazdasági szereplő nem szerepel az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken).

Ehhez kapcsolódóan a Felhívás II.2.14. pontja („A felhívás VI.3) További információ pontja (BT-300 mező) folytatásaként), valamint a Közbeszerzési Dokumentáció 7.5. pontja a Kbt. 69. § (4)-(6) bekezdés szerinti felkérésre előírja a benyújtandó dokumentumok körében az alábbiakat:

„Sz1) Szakmai tevékenység végzésére vonatkozó alkalmasság igazolása (Sz1 alkalmassági követelmény): az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) szereplést igazoló dokumentum egyszerű másolata”

Ajánlatkérő fentiekben megfogalmazott álláspontja szerint a feladat ellátásához az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) való szerepelés szükséges, amelyet szakmai alkalmassági követelményként határozott meg meg, és amely jegyzéken való szereplést az azt igazoló dokumentum egyszerű másolatával kell igazolni.

6.1.2. Az Alkotmányvédelmi Hivatal által vezetett, a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről szóló listán (jegyzéken) való szerepelés

Az Alkotmányvédelmi Hivatal honlapján a következőképpen ír a jegyzékről:

„A jegyzék az Alkotmányvédelmi Hivatal által vezetett azon gazdasági szereplők listája, amelyek alkalmasak arra, hogy a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény szerint kiírt beszerzési eljárásokon vegyenek részt. Védelmi és biztonsági célú beszerzési eljárásban ajánlattevőként, részvételre jelentkezőként, alvállalkozóként vagy kiemelt alvállalkozóként és egyéb közreműködőként kizárólag a jegyzéken szereplő gazdasági társaság vehet részt. A Telephely Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkező gazdasági szereplők automatikusan felkerülnek a jegyzékre.” (forrás: [Iparbiztonsági ellenőrzés | Alkotmányvédelmi Hivatal \(gov.hu\)](#))

Az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) való szerepelés tehát két esetben követelhető meg:

1. az eljárás a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény hatálya alá tartozik, vagy
2. az eljárásban a telephely biztonsági tanúsítvánnyal (TBT) kell az ajánlattevőnek rendelkeznie.

6.1.2.1. Az eljárás a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény hatálya alá nem tartozása

Az tényként leszögezhető, hogy az érintett közbeszerzési eljárás nem a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény hatálya alá tartozó, nem aszerint kiírt beszerzési eljárás, hiszen annak megindítására a Kbt. szabályai alapján került sor. Ennek nyilvánvaló oka, hogy az Ajánlatkérői beszerzési igény nem tartozik a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény tárgyi hatálya alá, vagyis nem minősül a Kbt. 9. § (1) bekezdés a) vagy b) pontja alá, mint kivételi körbe tartozó beszerzésnek.

Ebből kifolyólag pedig jogszerűen nem alkalmazható a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény hatálya alá tartozó beszerzések ajánlattevőire vonatkozó, azok körét meghatározó, az Alkotmányvédelmi Hivatal által vezetett gazdasági szereplők listáján, mint jegyzéken való szereplés követelménye alkalmassági minimumkövetelményként.

A védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény 3. § 28. pontja szerint: „jegyzék: az e törvény szerinti biztonsági beszerzési eljárásokban kötelezően érvényesítendő biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőknek az Alkotmányvédelmi Hivatal (a továbbiakban: AH) által vezetett listája”

A védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény 116. § (1) bekezdése szerint „a beszerzési eljárásban ajánlattevőként, részvételre jelentkezőként, alvállalkozóként vagy kiemelt alvállalkozóként és egyéb közreműködőként kizárólag a jegyzéken szereplő gazdasági szereplő vehet részt, a (2) bekezdésben és a 117. § (2)–(5) bekezdésében foglalt kivételekkel. 116. A jegyzéken

a) a Mavtv.-ben meghatározott telephely biztonsági tanúsítvánnyal vagy egyszerűsített telephely biztonsági tanúsítvánnyal (a továbbiakban együtt: TBT) rendelkező gazdasági szereplők,

b) az előzetes minősítésen megfelelt gazdasági szereplők, valamint

c) a beszerzési eljáráshoz kötődő minősítésen megfelelt gazdasági szereplők szerepelnek.”

Tekintettel arra, hogy az alkalmazott beszerzési eljárás a Kbt. szerinti közbeszerzés, és nem a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény hatálya alá tartozó beszerzés, nem indokolt az Alkotmányvédelmi Hivatal jegyzékén való szereplés alkalmassági feltételkénti előírása sem, az ugyanis – szükség esetén - kizárólag biztonsági beszerzések esetén lehet az eljárásban való részvétel feltétele.

6.1.2.2. Az eljárásban a telephely biztonsági tanúsítvánnyal (TBT) való rendelkezés előírásának megalapozatlansága

Ugyancsak nem indokolt az Alkotmányvédelmi Hivatal jegyzékén való szereplés alkalmassági követelményként való előírása a telephely biztonsági tanúsítvánnyal való rendelkezés okán sem.

Az iparbiztonsági ellenőrzés és a telephely biztonsági tanúsítvány kiadásának részletes szabályairól szóló 92/2010. (III. 31.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése szerint „a telephely biztonsági tanúsítvány tartalmazza, hogy a gazdálkodó szervezet legfeljebb milyen minősítési szintű minősített szerződés végrehajtásába vonható be (...)”. Ugyanezt rögzíti a rendelet 2. § (2) bekezdése az egyszerűsített telephely biztonsági tanúsítvány tekintetében.

A Korm. rendelet 2. § (3) bekezdése szerint „a telephely biztonsági tanúsítvány, valamint az egyszerűsített telephely biztonsági tanúsítvány

a) „Szigorúan titkos!”, „Titkos!”, „Bizalmas!”,

b) * „NATO SECRET”, „NATO CONFIDENTIAL”,

c) * „SECRET UE/EU SECRET”, „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” minősítési szintekre adható ki.”

A Korm. rendelet 3. § (1) és (2) bekezdése szerint „A minősített adatot kezelő szerv vagy a gazdálkodó szervezet a „Szigorúan titkos!”, a „Titkos!”, a „Bizalmas!”, a „SECRET UE/EU SECRET”, a „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL”, a „NATO SECRET”, illetve a „NATO CONFIDENTIAL” minősítési szintű adatok kezelésére jogosító telephely biztonsági tanúsítvány és egyszerűsített telephely biztonsági tanúsítvány kiadására irányuló eljárás megindítását az 1. illetve a 2. mellékletben meghatározott adattartalommal az NBF elnöke által

rendszeresített és az NBF honlapján közzétett Cég-adatlap, valamint a 4. § (5) bekezdésében meghatározott nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személyek által kitöltött biztonsági kérdőív egyszerre történő megküldésével kezdeményezi az NBF-nél.

A jogszabály 1. és 2. mellékletben meghatározott kötelező adattartalom körében, azok 4. pontjaiban pedig nyilatkoznia kell a gazdálkodó szervezetnek a minősített szerződésben történő részvétele tekintetében.

A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV tv. (Mavtv) 16. § (1) bekezdése alapján a „gazdálkodó szervezet

a) „Bizalmas!” vagy annál magasabb minősítési szintű minősített szerződés végrehajtásában, vagy

b) a „Bizalmas!” vagy annál magasabb minősítési szintű adat felhasználásával járó és a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti, minősített adat átadásával járó beszerzési eljáráson csak akkor vehet részt, ha a Nemzeti Biztonsági Felügyelet a megfelelő szintű telephely biztonsági tanúsítványt vagy egyszerűsített telephely biztonsági tanúsítványt részére kiállította.”

A telephelybiztonsági tanúsítvány megszerzéséhez tehát az előírt feltételek szerinti sikeres ellenőrzésen túl azon előfeltételre is szükség van, hogy annak kiadását minősített szerződésben való részvétel tegye szükségessé. Ahhoz ugyanis, hogy valamely szerződés minősített szerződés legyen az arra jogosult személynek a minősítési szint és egyéb adatok meghatározásával, valamint mindezek felismerhető megjelölésének feltüntetésével minősítenie kell. Minősítési szint megjelölése nélkül nincsen minősített szerződés, hiszen annak lényegi eleme a minősítési szint meghatározása.

A jelen eljárás és szerződés egyik feltételnek sem felel meg, nem minősül „Bizalmas!” vagy annál magasabb minősítési szintű szerződésnek, sem pedig „Bizalmas!” vagy annál magasabb minősítési szintű adat felhasználásával járó és a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti kivételi körbe tartozó szerződésnek, ennél fogva pedig telephelybiztonsági tanúsítvánnyal az ajánlattevőknek nem kell rendelkezniük, amely az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) való szerepelést indokoltá tenné.

A telephely biztonsági tanúsítvánnyal való rendelkezés szükségessége körében is igaz az, hogy akkor követelhető meg annak megléte, az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) való szerepelés szükségszerű feltételeként, ha az a szerződés tárgyához kapcsolódik, valamint feladat ellátásához szükséges és nélkülözhetetlen feltételnek minősül, és ezt a tényt, és ennek szükségességét a közbeszerzési dokumentumok kétséget kizáróan alátámasztják. Minden más esetben a telephely biztonsági tanúsítvánnyal való rendelkezés előírása, vagy ennek folyamánként az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) való szerepelés követelménye a Kbt. hivatkozott tételesjogi rendelkezéseinek és alapelveinek (verseny tisztaság, esélyegyenlőség) megsértését okozza.

A feladat ellátásához való szükségesség pedig kizárólag akkor állapítható meg, ha a műszaki leírásban rögzített feladatok elvégzéséhez indokoltan megkövetelhető. Felperes

hangsúlyozza, hogy ezen alkalmassági feltétel megkövetelésére vonatkozó indoknak is kiolvashatónak kell lennie közbeszerzési dokumentumokból, ennek hiányában a hivatkozott feltétel előírása nem jogszerű.

„A Kbt. 50. § (2) bekezdés n) pontja és a 65. § (2) bekezdése alapján tehát az alkalmassági követelményt és az igazolási módot is kizárólag az eljárást megindító felhívásban lehet meghatározni. Az alkalmassági feltételek előírása az ajánlatkérő oldaláról azt jelenti, hogy e körben az ajánlatkérőnek meg kell határoznia azon elvárásait, melyek alapján egy ajánlattevőt a szerződés teljesítésére alkalmasnak tekint. Ez az ajánlattevő számára pedig azért releváns, mert az előírt alkalmassági feltételek alapján tudják maguk is megítélni azt, hogy az adott eljárásban az előírt feltételeknek megfelelnek-e, tudnak-e ajánlatot tenni, a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés teljesítésére képesek lesznek-e. Ebből következően az alperesnek (Közbeszerzési Döntőbizottságnak) a fenti iratokban rögzített feltételek mentén kellett tisztáznia a jogorvoslati kérelem megalapozottságát, illetve azt, hogy a kiírás jogszerű-e. Az ezen kívüli iratokra – ideértve az alperesi érdekelt minősített adatok tartalmazó szabályzatait is – az alperes nem vehette volna figyelembe, ezek sem a felhívás, sem a szerződéstervezet támadott része jogszerűségét nem támaszthatták alá. A felperes helyesen érvelt amellett, hogy a feladatellátási kötelezettsége kizárólag számára megismerhető dokumentumokon – elsősorban a felhíváson és a műszaki leíráson – alapulhat, annak kifejezettnek és egyértelműnek kell lennie és nem alapulhat sem feltételezéseken, sem pedig olyan iratok tartalmán, melyek megismerésétől az ajánlat megtételét megelőzően bármely okból el volt zárva.” (103.K.702.809/2023/17.)

Mindezek alapján az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) való szerepelés követelménye akkor lenne jogszerű alkalmassági követelmény, ha annak a feladatok elvégzéséhez kapcsolódó szükségszerűsége és nélkülözhetetlensége a közbeszerzési dokumentumokból kiolvasható lenne. Ilyenről azonban nem beszélhetünk.

6.2. Az M.2.6) pont szerinti szakember-követelmény jogsértő volta

A Felhívás III.1.4. pont M2.6) alpont szerinti minimumkövetelmény:

„M2) A 321/2015. (X. 30.) Korm.rendelet 21. § (3) bekezdésének b) pontja alapján alkalmatlan az ajánlattevő a szerződés teljesítésére, amennyiben (...)

M2.6) nem rendelkezik legalább 4 fő szakemberrel, aki rendelkezik a nemzetbiztonsági szolgálatról szóló 1995. évi CXXV. törvény szerinti érvényes nemzetbiztonsági bevizsgálással.

Ugyanazon szakember több alkalmassági feltétel tekintetében is megnevezhető. Ajánlatkérő a kért szakemberek esetében a meghatározott végzettség / képzettség esetében az azzal egyenértékű végzettségű/képzettségű szakembert elfogad. Az M2.1) pont szakemberek kivételével a bemutatott szakemberek az M2.2) -M2.6) alkalmassági minimumkövetelmények közül több minimumkövetelménynek való megfelelés céljából is megjelölhetők.

Az M2.6) alkalmassági követelménynek való megfelelés az illetékes nemzetbiztonsági szolgálat által kiállított nemzetbiztonsági bevizsgálásra vonatkozó szakvélemény(ek) bemutatásával igazolható.”

Felhívás II.2.14. pont:

„A felhívás VI.3) További információ pontja (BT-300 mező) folytatása: (...)

4) AK Kbt. 69. § (4)-(6) bek. szerinti felkérésére csatolandó (...)

16. Az érvényes nemzetbiztonsági bevizsgálásokat igazoló dokumentumok (az illetékes nemzetbiztonsági szolgálat által kiállított erre vonatkozó szakvélemény(ek)) az M2.6) alkalmassági követelmény vonatkozásában bemutatott szakemberek tekintetében.”

Kérelmező nem kívánja megismételni azon általános szabályokat és elvárásokat, hogy a konkrét közbeszerzési eljárás sajátosságait figyelembe véve határozandóak meg az alkalmassági feltételek, amelyeknek indokoltságát a szükségesség és arányosság elvei alapján kell megállapítani, e tekintetben a 6.1. pontban leírtak jelen pontban is irányadók.

Az alkalmassági követelmények előírása során a lehető legszélesebb körben kell érvényesülnie a Kbt. alapelveinek és ennek megfelelően az alkalmassági követelményeknek a szükséges minimumra kell korlátozódnuk. A Döntőbizottság közbeszerzési joggyakorlata egységes tekintetben, hogy az alkalmatlanság oka csak olyan szakember hiánya lehet, amely szakemberrel kapcsolatos követelmény ténylegesen és relevánsan szükséges a szerződés teljesítéséhez.

Jelen esetben az vizsgálandó, hogy a közbeszerzési dokumentumok által igazoltan valóban szükség van-e a szerződés teljesítéséhez legalább 4 fő olyan szakemberre, akik rendelkeznek a nemzetbiztonsági szolgálatról szóló 1995. évi CXXV. törvény szerinti érvényes nemzetbiztonsági bevizsgálással.

Az előírt követelmény indokolatlanságát az alábbiakban foglaljuk össze:

1. Az Ajánlatkérő által a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feladatok nem teszik indokolttá nemzetbiztonsági bevizsgálással rendelkező személyek részvételét a teljesítésben. Ajánlatkérő ugyanis egyetlen olyan feladatot sem határozott meg, amely ilyen személy részvételét tenné szükségessé a feladatok ellátásában.

Önmagában ugyanis az arra való utalás, hogy „az őrzés-védelmi feladatot ellátó személyzet részére meghatározott **nemzetbiztonsági vizsgálat meglétét az adott épület jellege, az ott kezelt szenzitív információk/iratok, valamint az adott szervezet feladatspecifikációja határozza meg**”, még nem teszi ténylegesen indokolttá a nemzetbiztonsági bevizsgálással rendelkező személyek részvételét a teljesítésben.

Ugyancsak nem indokolja a Műszaki leírás I. fejezet Általános ismertető 2.1.3. pontjában foglaltak a kifogásolt szakember-előírást:

„M megbízott rendelkezzen a tevékenysége folytatásához szükséges:

(...) Budapest területén, igény esetén, opcionálisan a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvényben meghatározott érvényes nemzetbiztonsági ellenőrzéssel rendelkező személy- és vagyoni állományt biztosítja az érintett jogszabályban meghatározott, a nemzetbiztonsági ellenőrzésre előírt határidők figyelembevételével.”

A hivatkozott rendelkezés csupán eshetőlegesen rögzíti az igény felmerültségét, nem sem nem indokolja sem nem igazolja, hogy a szerződés teljesítése során valóban és ténylegesen merülnek fel olyan feladatok, amelyek kizárólag nemzetbiztonsági bevizsgálással rendelkező személyek részvételével lenne teljesíthető.

2. Az előírt nemzetbiztonsági ellenőrzés tekintetében az Ajánlatkérő a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény rendelkezéseire hivatkozott. A törvény 69. § (1) bekezdése szerint a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személyeket a 74. § i) pontja határozza meg.

Ennek körében – relevánsan - nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személy:

*„in) aki a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott minősített adatot kezelő szervvel **foglalkoztatási jogviszonyban** vagy a Polgári Törvénykönyv rendelkezésein alapuló **szerződéses jogviszonyban** áll és e jogviszonyával összefüggésben **fokozottan ki van téve jogellenes befolyásolási szándéknak, leplezett támadásnak vagy fenyegetésnek;***

*io) aki **foglalkoztatási jogviszony** vagy a Polgári Törvénykönyv rendelkezésein alapuló **szerződéses jogviszony** alapján a minősített adat védelméről szóló törvény szerinti **„Bizalmas!”, „Titkos!”** vagy **„Szigorúan titkos”** minősítésű adat megismerésére vagy felhasználására **jogosult;***

*ip) a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott, a minősített adatot kezelő szervvel közreműködő természetes személy, **akinek feladata ellátásához „Bizalmas!”, „Titkos!”** vagy **„Szigorúan titkos!”** minősítési szintű minősített adatot **szükséges felhasználnia**”*

Tekintettel arra, hogy a közbeszerzési dokumentumok tartalma alapján az in), io), ip) pontok szerinti körülmények fennállása jelen szerződés teljesítése körében nem igazolt, a nemzetbiztonsági ellenőrzés szükségessége jelen szerződés teljesítésével összefüggésben nem merül fel, így olyan szakember-követelmény előírása sem indokolt, aki korábban átesett nemzetbiztonsági ellenőrzésen.

3. Az őrzés-védelmi feladatot ellátó személyzet vonatkozásában a nemzetbiztonsági vizsgálat meglétének alkalmassági követelményként való előírása olyan korábbi feladatellátást indokol, amely jelen beszerzés tárgyával össze nem függő módon szükségsszerűvé tette a korábbi nemzetbiztonsági ellenőrzés lefolytatásával való rendelkezést.

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 71/C. §-a az alábbiakat rögzíti:

„(7) A kockázatmentes biztonsági szakvélemény a kiállítást követő 5 évig érvényes.

(8) A kockázatmentes biztonsági szakvélemény érvényességi idején belül lefolytatott új nemzetbiztonsági ellenőrzésről készült biztonsági szakvélemény kiállításával a korábbi biztonsági szakvélemény érvényét veszti.”

A Döntőbizottság közbeszerzési joggyakorlata egységes abban a tekintetben, hogy az alkalmatlanság oka csak olyan korábbi tapasztalat hiánya lehet, amely ténylegesen és relevánsan szükséges a szerződés teljesítéséhez. Az őrzés-védelmi feladatot ellátó személyi állomány egyes tagjai tekintetében a korábbi nemzetbiztonsági vizsgálat megléte sem nem tapasztalat, sem nem végzettség, vagy képzettség, amely Ajánlatkérő részéről jogszerűen előírható lenne. A korábbi nemzetbiztonsági vizsgálat hiánya nem jelentheti még akkor sem az adott szerződés teljesítésére való alkalmatlanságot, ha egyébként a feladat ellátásához a közbeszerzési dokumentumok által igazoltan valóban szükség lenne nemzetbiztonsági ellenőrzés – adott személyek és adott feladatok vonatkozásában való - elvégzésére. Az előírt szakemberlétszám vonatkozásában a

korábbi nemzetbiztonsági ellenőrzés megléte olyan követelményt jelent, amely túlmutat a Kbt. 65. § (3) bekezdése szerinti előírásokon, és az előírt 4 fő szakember tekintetében 5 éven belüli nemzetbiztonsági ellenőrzést igénylő feladat ellátásában való részvételt indokol. Mivel azonban a nemzetbiztonsági ellenőrzés az elvégzendő adott feladathoz igazodóan végezhető, így annak hiánya, vagy esetlegesen egy korábbi feladat miatti, az adott feladathoz igazodó megléte – amennyiben a jelen beszerzés tárgya szerinti feladatellátás indokolttá is teszi – a Kbt. 65. §-a szerinti, a szerződés teljesítésére való alkalmasság megállapítása tekintetében relevanciával nem bírhat.

4. A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 69. § (2) bekezdése szerint a 74. § i) pont in) és io) alpontjában meghatározott körben egyébként a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső munkaköröket, álláshelyeket, tisztségeket és beosztásokat (a továbbiakban együtt: munkakör)
 - a) kormányzati irányítás alatt álló szervek esetében az irányítást vagy felügyeletet gyakorló miniszter, – a nemzetbiztonsági ellenőrzésre hatáskörrel rendelkező nemzetbiztonsági szolgálat irányításáért felelős miniszter egyetértésével kiadott – rendeletben,
 - b) kormányzati irányítás alatt nem álló foglalkoztató szervezet esetében a foglalkoztató szervezet vezetője a nemzetbiztonsági ellenőrzésre hatáskörrel rendelkező nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító miniszter egyetértésével kiadott közjogi szervezetszabályozó eszközben, ha ennek kiadására nem jogosult, a nemzetbiztonsági ellenőrzésre hatáskörrel rendelkező nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító miniszter jóváhagyásával munkáltatói intézkedésben, írásban határozza meg.

Mindezek alapján a közbeszerzési dokumentumokból nem derül ki, hogy mi az a szerződés teljesítése körében meghatározó, nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső munkakör, álláshely, tisztség vagy beosztás, amely indokolja a feladatellátáshoz kapcsolódóan a nemzetbiztonsági ellenőrzés lefolytatását, és amely alapján ennek követelményét – már meglévő nemzetbiztonsági ellenőrzés formájában - Ajánlatkérő alkalmassági követelményként előírja.

5. A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 70. § (3) bekezdés szerint *„a nemzetbiztonsági ellenőrzés során a kockázati tényezők vizsgálatának és értékelésének arányosnak kell lennie a nemzetbiztonsági ellenőrzés alapjául szolgáló munkakörhöz kapcsolódó, a minősített adat védelméhez fűződő és más biztonsági követelményekkel.”*

Tekintettel arra, hogy a nemzetbiztonsági ellenőrzés a kockázati tényezők vizsgálatának és értékelésének szempontjából **az ellenőrzés (tehát a korábbi ellenőrzés) alapjául szolgáló munkakörhöz igazodik**, az Ajánlatkérő által meghatározott követelmény alapján nem biztosított, hogy a korábban – más munkakörben megvalósított ellenőrzés – bármely más, adott esetben a jelen szerződés szerinti feladatellátás tekintetében is megfelelőnek tekintendő, ráadásul nem biztosított e tekintetben a Kbt. 2.§ (2) bekezdés szerinti esélyegyenlőség és arányos eljárás követelménye sem.

6. Kérelmező álláspontja szerint a verseny tisztaságát, az esélyegyenlőség és egyenlő elbánás elvét az sem biztosítja, hogy – amellet, hogy Kérelmező álláspontja szerint a nemzetbiztonsági bevizsgálás követelménye alkalmassági követelményként nem írható elő – Ajánlatkérő e tekintetben azt sem szabályozta egyértelműen, hogy **milyen eredményű nemzetbiztonsági bevizsgálás igazolja a szerződés teljesítésére való**

alkalmasságot. (A nemzetbiztonsági szolgálatról szóló 1995. évi CXXV. törvény 68. § (1) bekezdése szerint „*a nemzetbiztonsági szolgálatok által végzett nemzetbiztonsági ellenőrzés célja annak vizsgálata, hogy az állami élet és a nemzetgazdaság jogszerű működéséhez szükséges, valamint – amennyiben indokolt – a nemzetközi kötelezettségvállalásokból fakadó biztonsági feltételekkel összefüggésben, a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személlyel kapcsolatosan nemzetbiztonsági kockázat megállapítható-e.*”)

A nemzetbiztonsági szolgálatról szóló 1995. évi CXXV. törvény 71/C. § (1) bekezdése szerint „*a nemzetbiztonsági ellenőrzés során megszerzett információk és adatok alapján a nemzetbiztonsági szolgálat biztonsági szakvéleményt készít, amely tartalmazza*

- a) a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személy nevét, anyja nevét, születési helyét, idejét,*
- b) a nemzetbiztonsági ellenőrzés kezdő időpontját,*
- c) a nemzetbiztonsági kockázat hiányának megállapítását vagy a nemzetbiztonsági kockázat megállapítását és megállapításának indokait, valamint*
- d) a jogorvoslati jogosultságról történő tájékoztatást.*

(2) A nemzetbiztonsági szolgálat a biztonsági szakvéleményben megjelöli azokat a minősített adatokat, amelyekről a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá vont személy nem tájékoztatható.”

Mivel ajánlatkérő e tekintetben csak azt fogalmazta meg, hogy „*a 321/2015. (X. 30.) Korm.rendelet 21. § (3) bekezdésének b) pontja alapján alkalmatlan az ajánlattevő a szerződés teljesítésére, amennyiben nem rendelkezik legalább 4 fő szakemberrel, aki rendelkezik a nemzetbiztonsági szolgálatról szóló 1995. évi CXXV. törvény szerinti érvényes nemzetbiztonsági bevizsgálással*”, ez azt is jelenti, hogy az alkalmasság úgy is igazolható, ha egyébként kockázatmentességet igazoló szakvélemény kiadására nem került sor, csupán a bevizsgálás történt meg valamilyen (egyébként irreleváns) kockázatu munkakör tekintetében legalább 4 szakember vonatkozásában.

7. Végezetül, de nem utolsó sorban Kérelmező hivatkozni kíván arra, hogy a Kbt. felhatalmazása alapján a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdése tartalmazza a szolgáltatás megrendelése esetén – figyelemmel annak jellegére, mennyiségére, rendeltetésére, továbbá arra, hogy az alkalmasságot különösen a szakértelemre, hatékonyságra, tapasztalatra és megbízhatóságra tekintettel lehet megítélni – azokat a követelményeket, amelyek a szerződés teljesítéséhez műszaki, illetve szakmai alkalmasság körében előírhatóak. Ennek b) pontja szerint a műszaki, illetve szakmai alkalmasság előírható „*azoknak a szakembereknek (szervezeteknek) – különösen a minőség-ellenőrzésért felelősöknek – a megnevezésével, végzettségük, illetve képzettségük, szakmai tapasztalatuk ismertetésével, akiket be kíván vonni a teljesítésbe*”.

A Kbt. 65. § (4) bekezdése szerint „*külön jogszabály határozza meg az alkalmasság igazolásának lehetséges módjait és az alkalmassági követelmények meghatározására vonatkozó részletes követelményeket.*” A szakemberek (szervezetek) végzettsége, illetve képzettsége, szakmai tapasztalata körébe az érvényes nemzetbiztonsági bevizsgálásának a korábbi megtörténte nem sorolható, **ez sem a képzettség, sem a végzettség, sem pedig a szakmai tapasztalat körébe nem sorolható személyi jellemző.** Figyelemmel arra, hogy a műszaki-szakmai alkalmassági követelmény

körében vizsgálható feltételeket, az alkalmasság igazolásának lehetséges módjait a hivatkozott kormányrendelet taxatív módon rögzíti, és azokat kiterjesztően nem lehet értelmezni, továbbá, hogy azokat a közbeszerzés tárgyára kell korlátozni, és legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni, az Ajánlatkérő által megfogalmazott alkalmassági követelmény ezen okból is jogsértő.

Kérelmező azt is megjegyzi, hogy Ajánlatkérő közbeszerzési dokumentumai sem a teljesítendő szerződés **minősített szerződési jellegére**, sem **minősített adatok kezelésére** nem hivatkoznak, sem pedig a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti, minősített adat átadásával járó beszerzési igényt nem fogalmazzák meg, így **telephely biztonsági tanúsítvány, és annak megszerzéséhez szükséges személyi biztonsági tanúsítvány előírása is indokolatlan és versenykorlátozó lenne** összhangban a 6.1. pontban kifejtettekkel. Kérelmező ezt csupán arra tekintettel jegyzi meg, hogy a telephely biztonsági tanúsítványhoz szükséges személyi biztonsági tanúsítvány megszerzésének is feltétele a feladatot ellátó szakember nemzetbiztonsági bevizsgálása. Figyelemmel tehát arra, hogy a 6.1. pontban előadottak szerint nem áll fenn, és a közbeszerzési dokumentumok által nem igazolt a telephely biztonsági tanúsítvánnyal való rendelkezés szükségessége, az ahhoz kapcsolódó személyi biztonsági tanúsítvány, illetve az annak beszerzését megelőző nemzetbiztonsági ellenőrzés alkalmassági követelménykénti előírása sem indokolt.

Összefoglalóan megállapítható, hogy az előírt szakember-követelmény sérti a Kbt. 2. § (1), (2) és (3) bekezdéseit, alkalmas a verseny korlátozására, és az egyébként a szerződés teljesítésére alkalmas ajánlattevők versenyből való kizárására. A felhívás III.4.1. pont M2.6) alpont szerinti minimumkövetelmény, és annak igazolására vonatkozó előírás, valamint a dokumentáció kapcsolódó előírásai sértik a Kbt. 50. § (4) bekezdését, 65. § (3) bekezdését, a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés b) pontját.

6.3. Összefoglalás

Az Ajánlatkérői beszerzési igény – a közbeszerzési dokumentumok tartalma alapján - egyrészt nem tartozik a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény hatálya alá, másrészt pedig az előírt szolgáltatások teljesítéséhez nem szükséges a nyertes ajánlattevő részéről a telephely biztonsági tanúsítvánnyal való rendelkezés. E két feltétel hiányában pedig nem jogszerű az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) való szerepelés követelményének előírása. így az előírt SZ1) szakmai alkalmassági minimumkövetelmény előírása Ajánlatkérő részéről jogsértő.

Az alkalmassági követelmények előírása során a lehető legszélesebb körben kell érvényesülnie a Kbt. alapelveinek és ennek megfelelően az alkalmassági követelményeknek a szükséges minimumra kell korlátozódniuk. A Döntőbizottság közbeszerzési joggyakorlata egységes abban a tekintetben, hogy az alkalmatlanság oka csak olyan követelmény lehet, amely ténylegesen és relevánsan szükséges a szerződés teljesítéséhez, a közbeszerzési dokumentumokban körülírt feladatok ellátásához.

A Fővárosi Törvényszék a 103.K.702.809/2023/17. számú ítéletében, amelyben Ajánlatkérő ugyancsak vagyónvédelmi feladatok beszerzése körében személyi biztonsági tanúsítványhoz kötött és annak birtokában végzett vagyónvédelmi tevékenységre vonatkozó referenciával való rendelkezést, valamint szerződéskötési feltételként egyszerűsített telephelybiztonsági

tanúsítvány, és a szolgálatot teljesítő vagyonőrökről készült érvényes nemzetbiztonsági szakvélemény meglétét írta elő, a következőképpen foglalt állást:

[30] „(...) **A felperes helyesen érvelt amellet, hogy a feladatellátási kötelezettsége kizárólag számára megismerhető dokumentumokon – elsősorban a felhíváson és a műszaki leíráson – alapulhat, annak kifejezettnek és egyértelműnek kell lennie és nem alapulhat sem feltételezéseken, sem pedig olyan iratok tartalmán, melyek megismerésétől az ajánlat megtételét megelőzően bármely okból el volt zárva. (...)**

[32] **A fentiek alapján tehát az alkalmassági követelmények amellet, hogy a minél biztonságosabb teljesítést célozzák, nem lehetnek túlzott, indokolatlan, a szerződés teljesítéséhez ténylegesen nem szükséges előírások. Az adott eljárás sajátosságai mentén lehet megítélni a fenti körülmények teljesülését – ez pedig alapvetően a felhívásból és a közbeszerzési dokumentumokból derül ki, ezekből kell azt a tartalmat azonosítani, ami alapján e kérdés megítélhető.**

[33] **Eszerint alapvetően azt kellett vizsgálni, hogy a felhívásból és a közbeszerzési dokumentumok által rögzített előírásokból mennyiben volt megállapítható az, hogy a nyertes ajánlattevőnek a TÜK helyiségben is (és milyen) feladatokat kell végeznie, illetve a keretszerződés alapján történő feladatellátás mennyiben jár (jár-e) minősített adatokkal való bármilyen kapcsolattal. A perbeli esetben megállapítható, hogy az alperesi érdekelt az ajánlati felhívásban kizárólag arra utalt, hogy a Mavtv. szerinti minősített adatot kezelő szervnek minősül és TÜK helyiséget üzemeltet, ahová csak személyi biztonsági tanúsítvány birtokában engedélyezett a belépés. Ebből azonban nem állapítható meg, hogy a leendő nyertes ajánlattevő által teljesítendő feladatellátási kötelezettség e helyiséget érinti-e és ha igen, akkor mennyiben. Ezzel összefüggésben az alperes a műszaki leírásban megjelenő feladatmegjelölésre hivatkozott, melyek a bíróság felperessel egyező álláspontja szerint szintén nem igazolták sem a TÜK helyiséget érintő feladatellátási kötelezettséget, sem pedig a minősített adatok felhasználásával járó teljesítést. A műszaki leírás belső vagyonőri feladatokat rögzítő része az M.I.B. alkalmassági minimumkövetelményként is hivatkozott, Mavtv. előírásaira utaló tájékoztatást tartalmazza kizárólag. Az alperes maga is feltételes módon fogalmaz a határozat 147. pontjában (amennyiben be kell lépnie a TÜK helyiségbe), majd a 90/2010. Korm. rend. értelmezése után jut arra a következtetésre, hogy be kell lépnie a határozat 155. pontjában.”**

Mindezek alapján egyértelműen leszögezhető, hogy amennyiben maga a beszerzés – az ellátandó feladatok tárgya és jellege alapján –

- nem tartozik a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény hatálya alá, vagy
- nem felel meg a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV tv. (Mavtv) 16. § (1) bekezdésében rögzített valamely feltételnek

(a) „Bizalmas!” vagy annál magasabb minősítési szintű minősített szerződés végrehajtásában való részvétel, vagy

b) a „Bizalmas!” vagy annál magasabb minősítési szintű adat felhasználásával járó és a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti, minősített adat átadásával járó beszerzési eljáráson való részvétel), amely feltételek alapján megfelelő szintű telephely biztonsági tanúsítvánnyal köteles rendelkezni,

úgy Ajánlatkérő jogszerűen nem írhatja elő az alapvetően védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény alkalmazásához rendelt, az Alkotmányvédelmi Hivatal által a biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőkről vezetett listán (jegyzéken) való szereplés követelményét.

Ezen a tényen az sem változtat, hogy Ajánlatkérő a Műszaki leírás I. fejezet Általános ismertető 2.1.3. pontjában, valamint a szerződéstervezet 2.7. pontjában utalt nemzetbiztonsági ellenőrzés szükségességére.

Műszaki leírás I. fejezet Általános ismertető 2.1.3. pont:

*„Megbízott rendelkezzen a tevékenysége folytatásához szükséges:
(...) Budapest területén, **igény esetén, opcionálisan** a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvényben meghatározott érvényes nemzetbiztonsági ellenőrzéssel rendelkező személy- és vagyonőri állományt biztosítja az érintett jogszabályban meghatározott, a nemzetbiztonsági ellenőrzésre előírt határidők figyelembevételével.”*

Szerződéstervezet 2.7. pontja:

*„2.7. A Megbízott kijelenti, hogy **ellátotti igény esetén** a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvényben meghatározott érvényes nemzetbiztonsági ellenőrzéssel rendelkező személyi- és vagyonőri állományt biztosítja az érintett jogszabályban meghatározott, a nemzetbiztonsági ellenőrzésre előírt határidők figyelembevételével.”*

Ezek a rendelkezések is csupán arra utalnak, hogy a nemzetbiztonsági ellenőrzéssel rendelkező vagyonőri állomány biztosítására Budapest területén opcionálisan, és a felmerülő (ellátotti) igény esetén kell sort keríteni, erre vonatkozó konkrét feladatellátás – amely az ellenőrzés szükségességét alátámasztaná - a közbeszerzési dokumentumokban nem került meghatározásra.

A közbeszerzési dokumentumok tehát egyetlen olyan speciális rendelkezést, feladatot, tényt sem tartalmaznak, amely a jegyzéken szereplés, vagy a legalább 4 fő szakember tekintetében a nemzetbiztonsági szolgálatról szóló 1995. évi CXXV. törvény szerinti korábbi, és más szerződéshez és más tevékenységhez kapcsolódó nemzetbiztonsági ellenőrzés szükségességét és indokoltságát alátámasztanák.

Mindezek alapján Kérelmező álláspontja az, hogy Ajánlatkérő nem a szerződés tárgyához kapcsolódó alkalmassági minimumkövetelményeket határozott meg, a hivatkozott előírások (SZ1, és M.2.6.) kizárólag a verseny szűkítését, az ajánlattétel lehetőségének korlátozását célzó, de legalábbis azt eredményező rendelkezések.

Kérelmező álláspontja szerint a fent részletezett jogsértések okán az eljárásban való részvételből egyébként a teljesítésre alkalmas piaci szereplők kizárásával a Kbt. konkrét tételesjogi rendelkezésein túlmutatóan, és részben a tételes rendelkezésekbe (Kbt. 50. § (4), 65. § (3) bekezdésbe) foglaltan a Kbt. 2. § (1), (2), (3) és (4) bekezdések szerinti alapelvek is megsértésre kerültek.

A Kbt. 2. § (1) és (2) bekezdése alapelvként rögzíti a verseny tisztasága, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, amely zsinórmértékül kell, hogy szolgáljon valamennyi közbeszerzési eljárásban. A Kbt. 2. § (3) bekezdése alapján az ajánlatkérő és a gazdasági

szereplők a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően kötelesek eljárni. A joggal való visszaélés tilos. Az alapelvek generálklauzulakénti meghatározása arra szolgál, hogy a részletszabályokban nem, vagy nem teljeskörűen szabályozott, de a jog, jogos érdek közvetlen sérelmét vagy annak veszélyét előidéző magatartások, eljárások ne maradjanak – amennyiben azok a Kbt. tételes rendelkezéseinek túlmutatnak - jogkövetkezmény nélkül. A kifogásolt alkalmassági követelmények olyan garanciális részei a közbeszerzési eljárásnak, amelyek tekintetében az Ajánlatkérő által követendő szempontok tételes felsorolása nem lehetséges. Ezért a jogalkotó szükségszerűen hívta segítségül az eljárási alapelveket, amelyek révén a tételesjogi rendelkezéseket is alapelvi tartalommal töltötte ki.

Annak ellenére, hogy a Döntőbizottság alapelvi sérelmet – a megfelelő tételesjogi szabály esetében - csak akkor állapít meg a tételesjogi jogsértés(ek) megállapítása mellett, ha a részletszabályokban rögzített tényállás és tényállási elemek nem képezik le a kifogásolt magatartást, jelen esetben éppen a tételesjogi rendelkezések tartalma teszi szükségessé az alapelvi rendelkezések megsértésének is a vizsgálatát és az alapelvi jogsértések megállapítását is a tételesjogi rendelkezésekben, hiszen az alapelvek a tételesjogi rendelkezésekben is megjelennek. A tételesjogi rendelkezésekben megjelenő alapelvi hivatkozásokra vonatkozóan Kérelmező utalni kíván arra, hogy a tételesjogi rendelkezések közvetlen alapelvi tartalommal való megtöltésével a tételesjogi rendelkezés megsértése, egyben az abban hivatkozott alapelvi rendelkezés megsértését is jelenti. (EBH2012.K.12.).

A tételesjogi rendelkezésekben meg nem jelenő alapelvek tekintetében pedig arra kívánunk rámutatni, hogy az Ajánlatkérő mind a szakmai alkalmassági követelményt, mind pedig a szakemberrel szemben kifogásolt követelményét úgy határozta meg, hogy azok kizárják a szerződés teljesítésére egyébként alkalmas és képes gazdasági szereplőket az eljárásban való részvételből, így korlátozva a tényleges versenyt. A közbeszerzési törvény kiemelt, alapelvi rendelkezésbe foglalt célja a verseny tisztaságának megtartása mellett az ajánlattevők számára az esélyegyenlőség megteremtése és az Ajánlatkérő számára – a verseny megfelelő biztosításával és a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvének szem előtt tartásával - a legjobb beszerzési eredmény elérése. Ennek biztosítása érdekében Ajánlatkérő a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően köteles eljárni.

A vagyonvédelem a közbeszerzési piac egyik szegmense, számos gazdasági szereplő nyújt vagyonvédelmi szolgáltatást, és vesz részt közbeszerzési eljárásokon. Ajánlatkérő rendkívül nagy mennyiségű szolgáltatás igénybevételére vonatkozó beszerzését azonban – megalapozott indokok és részajánlattétel biztosítása nélkül - úgy fogalmazta meg, hogy a vagyonvédelmi piac egyébként jelen **szerződés teljesítésére képes jelentős része ténylegesen nem tud ajánlatot benyújtani, és a közbeszerzési versenyben részt venni.**

A jelen jogorvoslati kérelemben foglaltak alapján Kérelmező álláspontja szerint az Ajánlatkérő felhívása sérti a Kbt. 2. § (1), (2) (3) (4) bekezdéseit, a Kbt. 50. § (4) bekezdését, Kbt. 65. § (3) bekezdéseit, a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés b pontját.

Mindezekre figyelemmel kérjük a T. Ajánlatkérőt, hogy a közpénzek hatékony felhasználásának követelményét szem előtt tartva a verseny biztosítása érdekében szíveskedjen a fent kifogásolt SZ.1. alkalmassági követelményt, valamint M2.6) alpont szerinti alkalmassági követelményt átgondolni, és a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján azokat – mint a szerződés teljesítéséhez tényleges nem szükséges követelményeket – szíveskedjen törölni megteremtve ezzel az eljárás jogszerű lefolytatásának lehetőségét.


A Kérelmező álláspontját alátámasztó dokumentumok:

- Ajánlatkérő felhívása,
- egyéb közbeszerzési dokumentumok.

Budapest, 2025. január 9.

Tisztelettel:

O.M.T. CONTROLL Hungária Zrt.
1022 Budapest Tövis utca 32/C
Adószám: 25868153-2-11-001


Muháros Annamária
vezérigazgató

O.M.T. Controll Hungária Zártkörűen Működő Részvénytársaság

székhely: 1022 Budapest, Tövis u 32/C

Cg: 01-10-049198 Fővárosi Törvényszék, mint Cégbíróság

Kérelmező

